

LANDSGENNEMSNIT FOR PRODUKTIVITET I PRODUKTIONEN AF GRISE I 2018

NOTAT NR. 1920

Landsgennemsnittet for produktivitet 2018 viste en fremgang i foderudnyttelsen for både smågrise og slagtegrise. For slagtegrise sås en forbedring i produktiviteten på 5,7 %.

INSTITUTION: SEGES SVINEPRODUKTION
FORFATTER: CLAUDS HANSEN
UDGIVET: 11. OKTOBER 2019

Dyregruppe: Grise
Fagområde: Produktionsøkonomi

Sammendrag

Datamaterialet omfatter 710 sobesætninger med cirka 546.000 årssøer, 568 smågrisebesætninger med knap 12,6 mio. producerede smågrise og 819 slagtegrisebesætninger med i alt 7,0 mio. producerede slagtegrise. Dette var generelt en anelse flere besætninger og dyr end i landsgennemsnittet for 2017.

For 2018 er der indsamlet produktivetsdata fra danske besætninger, der anvendte AgroSoft eller Cloudfarms. Data er indsamlet fra besætninger, hvor udtræk af produktivetsrapporterne er leveret direkte fra AgroSoft eller Cloudfarms.

Data er i år indsamlet via en anden metode, idet data fra tidligere år er udvalgt fra besætninger, hvor DLBR-rådgivningsvirksomheder indsamlede data. Dette metodeskift er indført for at imødekomme reglerne for persondataforordningen, hvor hver besætning kan acceptere at dele en kopi af produktivetsrapporterne, der sendes til SEGES Svineproduktion sammen med CHR-nr. (disse data må kun anvendes i anonymiseret form som branchetal, hvor tal ikke kan spores tilbage til den enkelte besætning). Denne ændring i metoden for dataindsamling kan medføre, at

sammensætningen af besætninger er anderledes end foregående års landsgennemsnit for produktivitet og kan have en påvirkning på nøgletallenes niveau.

Resultaterne er opgjort som gennemsnit af besætninger. Sobesætningerne fravænnede i gennemsnit 33,0 grise pr. årssø, hvilket ligner en tilbagegang på 0,3 gris i forhold til 2017. Metodeskiftet i indsamlingen af data er måske årsag til denne store ændring, da en sammenligning med 2018 ud fra det samme datamateriale af besætninger som i 2017 viser en fremgang på 0,1 fravænnede grise pr. årssø. Den gennemsnitlige besætningsstørrelse var 769 årssøer og den totale pattegrisedødelighed var 22,5 %, hvilket var en stigning på 0,8 procentpoint i forhold til 2017. Resultaterne for produktiviteten i soholdet samt parametrene for dødelighed var ikke tilfredsstillende. Den præcise årsag kendes ikke, men en vigtig faktor har formentlig været den varme sommer, der blev set i 2018. De 25 % højest producerende sobesætninger (fravænnede grise pr. årssø) havde i gennemsnit 272 flere årssøer end de laveste 25 % af besætningerne. De højeste 25 % af besætningerne havde 19,8 totalfødte grise pr. kuld og en total pattegrisedødelighed på 19,8 %, hvilket er samme niveau for pattegrisedødelighed som blev set for samme gruppe af besætninger i 2017.

Smågrisebesætningerne producerede gennemsnitligt 22.298 grise pr. år. Reference-foderudnyttelsen (7-30 kg) var 1,86 FEsv pr. kg tilvækst, hvilket er en forbedring på 0,01 sammenlignet med 2017. Reference-daglig tilvækst var 456 gram, hvilket er en stigning på 3 gram i forhold til 2017. Dødeligheden var 3,2 %, hvilket er en stigning på 0,1 sammenlignet med 2017.

Slagtegrisebesætningerne producerede i gennemsnit 8.528 grise pr. år. Reference-daglig tilvækst (30-100 kg) var 965 gram, hvilket var en stigning på 4 gram i forhold til 2017. Reference-foderudnyttelsen var 2,63 FEsv pr. kg tilvækst, hvilket var en forbedring på 0,03 sammenlignet med 2017. Døde og kasserede grise var 3,7 % af producerede grise, svarende til en stigning på 0,6 procentpoint i forhold til 2017. Produktionsværdi pr. stiplads for slagtegrise steg med 5,3 % i 2018, hvilket var lavere end stigningen fra 2016 til 2017.

Materiale og metode

Datagrundlaget for landsgennemsnittet er baseret på data fra danske besætninger. Data er indsamlet ved indberetninger af besætningernes produktivetsrapporter direkte fra AgroSoft og Cloudfarms. Data er i år indsamlet via en anden metode end tidligere år, idet data fra tidligere år inkluderede besætninger, hvor DLBR-rådgivningsvirksomhederne udvalgte besætninger og indsamlede data. Dette metodeskift i dataindsamling kan bevirke, at datagrundlaget og dermed populationen af besætninger i datamaterialet er ændret i forhold til tidligere år. Der er i data normalt en sammenhæng (ikke statistisk beregnet), hvor nøgletallene er forskellige ved forskellige besætningsstørrelser [1]. Metodeskiftet i indsamlingen af data kan påvirke nøgletallene, idet tallene i år bygger på en anden gruppe af besætninger (population) end tidligere år.

Datakontrol

Datagrundlaget er produktivetsrapporter beregnet af ejeren, brugeren eller rådgiveren for besætningen. Data blev leveret automatisk fra AgroSoft og Cloudfarms og er blevet kontrolleret og dokumenteret direkte hos dataleverandøren inden indsendelse til SEGES Svineproduktion. Ved den automatiske indberetning blev der medsendt oplysninger til validering af de enkelte nøgletal. Disse ekstra oplysninger omfattede sumtal til kontrol af, at indberetningen blev foretaget korrekt. Udover kontrol af sumtal blev der gennemført kontrol af de sammenhænge, der skulle være mellem data for tilvækst, foderdage, foderforbrug mv. også kaldet "forretningsmæssig validering". Data blev desuden kontrolleret for ekstreme værdier og ekskluderet, hvis ikke værdierne lå indenfor minimum- og maksimumgrænser (se tabel 1). De ekstreme værdier kan opstå, hvis der i besætningen er skiftet til nyt managementprogram eller hvis dele af produktivetsrapporternes nøgletal ikke bliver anvendt i besætningen og derfor ikke indberettes korrekt. Besætningerne blev opdelt i sobesætninger, smågrisebesætninger og slagtegrisebesætninger, og besætninger, hvis driftsformer ikke passede i disse kategorier, blev ekskluderet (se afsnit om Minimum- og maksimumgrænser for nøgletal).

For slagtegrisebesætninger er det muligt i managementprogrammerne at foretage registreringer og dermed indberetning til SEGES Svineproduktion for flere CHR-numre under et og samme CHR-nummer, men dog med angivelse af, at lokationerne er forskellige. For slagtegrisebesætninger blev besætningsstrukturen gennemgået manuelt for besætninger > 30.000 producerede grise pr. år. Hvis det på baggrund af registreringer i Det Centrale Husdyrbrugs Register (CHR-registret) og strukturen i data var tydeligt, at data rummede flere CHR-numre, blev de enkelte besætningers data fordelt på det korrekte antal besætninger.

For at undgå forskelle i udregningen af spildfoderdage mellem AgroSoft og Cloudfarms besætninger, blev produktivetsrapporter til landsgennemsnittet for 2018, først beregnet efter udgangen af 1. kvartal 2019.

Udvælgelse af produktivetsrapporter

Produktivetsrapporter blev udvalgt ud fra besætningens egne beregninger.

Produktivetsrapporter kan beregnes for samme perioder/år med forskellige tidsintervaller, hvorledes der for det samme produktionsår kan forefindes månedsopgørelser, kvartalsopgørelser og en samlet årsopgørelse. Produktivetsrapporter blev udvalgt efter følgende kriterier i hierarkisk orden (ens for alle besætningstyper):

- 1) For samme start af en periode +/- 5 dage blev altid udvalgt den senest beregnede P-kontrol.
- 2) Fortrinsvis blev udvalgt periodestart ved kalenderkvartaler for periodelængde på 75-120 dage (cirka 1. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober), dernæst blev udvalgt ud fra periodelængder (uanset starttidspunkt):
  - a) Periodelængde på 75-120 dage

- b) Periodelængde på 20-40 dage
- c) Periodelængde på 40-75 dage
- d) Periodelængde på 120-220 dage
- e) Periodelængde på 220-390.

Perioder < 20 dage og > 390 blev ikke inkluderet. Produktivetsrapporter blev ikke udvalgt, hvis der var datomæssigt overlap til andre perioder.

Kvalitetssikring af data fra automatisk indberettede data fra AgroSoft og Cloudfarms

Data blev for hver produktivetsrapport kontrolleret for sammenhænge mellem nøgletallenes niveau og dermed kontrolleret, at dataleverandøren ikke havde ændret formler for beregning af nøgletal.

Søer

- Fravænnede grise pr. årssø skulle stemme overens med gennemsnitlig antal kuld pr. sø og antal fravænnede grise pr. kuld
- Der skulle være sammenhæng mellem diegivningsdage, spildfoderdage, drægtighedsdage og antal kuld pr. årssø.

Slagtegrise

- Ved udregning af slagtevægt/levendevægt skulle der anvendes en omregningsfaktor på 1,31 (slagteprocent 76,3), således at slagtevægten for besætninger er udregnet ud fra samme formel (slagtevægt = $0,763 \times$ levendevægt)
- Sammenhængen mellem indgangsvægt, slagtevægt, total tilvækst og antal producerede grise skulle stemme overens
- Udregning af daglig tilvækst skulle være i overensstemmelse med total tilvækst og antal foderdage.

Smågrise

- Der skulle være sammenhæng mellem indgangsvægt, afgangsvægt, total tilvækst og antal producerede grise
- Udregning af daglig tilvækst skulle være i overensstemmelse med total tilvækst og antal foderdage.

Minimum- og maksimumværdier for nøgletal

For produktivetsrapporterne antages det, at nøgletallene, der beregnes af den enkelte besætningsejer, -bruger eller -rådgiver, vil have stor sandsynlighed for at være korrekte. Der er dog situationer, hvor nøgletallene kan være usandsynlige. Disse tilfælde vil være ved konvertering af data mellem managementprogrammerne Cloudfarms og AgroSoft, eller hvis den enkelte

besætningsejer ikke anvender visse dele af managementprogrammet. Derfor er det nødvendigt at anvende eksklusionskriterier for de enkelte nøgletal.

De aktuelle minimum- og maksimumgrænser anvendt i rapporten fremgår af tabel 1. Med undtagelse af afvigelser på foderopgørelser og fravænningsvægt blev alle data fra en besætning ekskluderet fra datamaterialet, hvis der var afvigelser fra minimum- og maksimumgrænser (se tabel 1). For alle dyrekategorier gjaldt, at besætninger, hvor statusdifference afveg mere end 5 %, blev udeladt.

Desuden gjaldt, at samtlige registreringer for en besætning blev slettet fra opgørelsen, såfremt enkelte nøgletal ikke var registreret.

Beregninger af gennemsnit for nøgletal

Nøgletallene blev beregnet som simple gennemsnit mellem besætninger, hvilket betyder, at besætningernes størrelse ikke havde indflydelse på gennemsnitstallene. Dette giver en beskrivelse af den gennemsnitlige besætning i Danmark. For at beskrive det totale gennemsnit for produktionen af grise i Danmark er der beregnet gennemsnit for nøgletal vægtet efter produktionens størrelse (se Appendiks).

Total pattegrisedødelighed

Total pattegrisedødelighed blev udregnet på besætningsniveau efter samme princip som i 2011 [2], hvorefter der blev udregnet et gennemsnit på tværs af alle besætninger.

Tabel 1. Oversigt over eksklusionskriterier (minimum- og maksimumgrænser) for besætningsgennemsnit. Besætninger uden for grænserne blev ekskluderet fra dataopgørelsen.

	For alle opgørelser	Specielt for foderopgørelser
GENERELT		
Minimum antal dage indenfor perioden	150	
SØER		
FESv + FEso pr. årssø		1.000 – 2.000
SMÅGRISE		
Indgangsvægt, kg	5 – 15,5	
Afgangsvægt, kg	20 – 40	
FESv pr. produceret gris		15 – 80
FESv pr. kg tilvækst		1,4 - 2,5
SLAGTEGRISE		
Indgangsvægt, kg	20 – 40	
Slagtevægt, kg	> 60	
FESv pr. kg tilvækst		2,2 - 3,9
Slagteprocent	76,3	
Gennemsnitlig daglig tilvækst, gram	< 1.600	

Produktionsværdi

For data fra slagtegrise- og smågrisebesætninger blev der beregnet en teknisk produktionsværdi (PV). Denne blev baseret på daglig tilvækst, foderudnyttelse og dødelighed. For slagtegrisebesætningerne indgik også kødprocenten i beregningen. Alle priser var standardiserede 5-års priser, så besætningerne kunne sammenlignes.

Oversigt over formler for beregning af produktionsværdi (PV).

PV pr. gris (ens for smågrise og slagtegrise) = Salgspris - købspris - foderomkostninger - diverse omkostninger
PV pr. stiplads pr. år (ens for smågrise og slagtegrise) = PV pr. gris × (365 dage/antal foderdage pr. gris) × staldudnyttelse
Salgspris (slagtegrise) = (slagtevægt * Noteringen slagtegrise) + (slagtevægt * værdi af kødprocent pr. kg)
Salgspris (smågrise) = pris pr. 30 kg's gris + (afgangsvægt * korrektion for over eller undervægt)
Købspris (slagtegrise) = (pris pr. 30 kg's gris + (indgangsvægt - 30) * korrektion for over el. undervægt) / (1-døde og kasserede);
Købspris (smågrise) = (pris pr. 7 kg's gris + (indgangsvægt - 7) * korrektion for over el. undervægt) / (1-procent døde og kasserede / 2)
Foderomkostninger (slagtegrise) = ((slagtevægt * 1,31) - indgangsvægt) * FE pr. kg tilvækst * pris slagtegrisefoder / (1-procent døde og kasserede / 2)
Foderomkostninger (smågrise) = ((afgangsvægt - indgangsvægt) * FE pr. kg tilvækst * Pris smågrisefoder blanding 2 + (pris smågrisefoder blanding 2 - pris smågrisefoder blanding 1) * 6 foderenheder) / 1 - procent døde og kasserede / 2)
Foderdage (slagtegrise) = ((slagtevægt*1,31) - indgangsvægt) / (gram daglig tilvækst /1000) / (1 - procent døde og kasserede / 2)
Foderdage (smågrise) = (afgangsvægt - indgangsvægt) / (gram daglig tilvækst /1000) / (1 - procent døde og kasserede / 2)
Værdi af kødprocent pr. kg = (-0.8149 * kødprocent ² + 111.58 * kødprocent - 3776.9) / 100 (Kilde: [3])

I beregningen af produktionsværdi blev der anvendt 5-års priser, som er baseret på gennemsnitspriser fra september 2013 til september 2018.

Pris pr. 7 kg's gris:	214 kr. pr. gris, + 10,61 kr. pr. kg over 7 kg, - 13,61 kr. pr. kg under 7 kg
Pris pr. 30 kg's gris:	368 kr. pr. gris, + 5,67 kr. pr. kg over 30 kg, - 5,65 kr. pr. kg under 30 kg
Noteringen slagtegrise:	10,64 kr. pr. kg, inkl. efterbetaling
Pris slagtegrisefoder:	1,72 kr. pr. FESv
Pris smågrisefoder blanding 1:	3,58 kr. pr. FESv (antaget at denne udgør 6 foderenheder)
Pris smågrisefoder blanding 2:	2,05 kr. pr. FESv
Diverse omkostninger:	10,90 kr. pr. smågris og 27,40 pr. slagtegris
Staldudnyttelse:	95 %.

Der blev anvendt samme prissæt på produktionsværdiberegningerne for alle de foregående år i nærværende notat, således at indeks kunne beregnes for de sidste 10 års resultater. Dette medfører, at indeks samt produktionsværdi blev ændret for de foregående år og at niveauerne af disse derfor ikke kan sammenlignes med de forudgående års notater om landsgennemsnittet for produktivitet.

Resultater og diskussion

Der var flere sohold, smågrisebesætninger og slagtegrisebesætninger i dette års landsgennemsnit sammenlignet med 2017 (tabel 2). Nærværende rapport for landsgennemsnit for produktivitet inkluderer således 33 % flere sobesætninger, 7 % flere smågrisebesætninger og 30 % flere slagtegrisebesætninger sammenlignet med året forinden. Samtidig med det øgede antal besætninger er det tydeligt i datamaterialet, at besætningssammensætningen i datamaterialet er anderledes end tidligere år, idet so- og smågrisebesætningerne er mindre end forventet og slagtegrisebesætningerne er større end forventet set i forhold til tendensen i udviklingen af besætningsstørrelsen. Dette gælder således for alle besætningstyperne og skyldes metodeskiftet i indsamlingen af data. Denne ændring kan påvirke tendenserne i de enkelte nøgletal. Derfor er der for enkelte nøgletal i diskussionen inddraget specialberegninger af 2017-nøgletal for det samme datamateriale, der forefindes for 2018, således at tendensen over tid kan diskuteres.

I tabellerne 2, 3 og 4 vises de seneste 10 års gennemsnit af årssøjlerne for henholdsvis sohold, smågrise- og slagtegrisebesætninger. I tabellerne 5, 6 og 7 vises opdeling i bedste 25 %, midterste 50 % og de dårligste 25 % for henholdsvis sohold, smågrise- og slagtegrisebesætninger.

Produktivitet for søer

Tabel 2 viser produktionsresultaterne for besætninger med sohold. Det kan ses, at fravænnede grise pr. årssø var 33,0, hvilket er en tilbagegang på 0,3 gris pr. årssø i forhold til 2017. Der er ikke de seneste 10 år observeret en tilbagegang i antal fravænnede grise pr. årssø. Ved beregninger af produktiviteten for 2017 for de samme besætninger, som indgår i 2018, blev der fundet en fremgang på 0,1 fravænnede gris pr. årssø fra 2017 til 2018. Derfor kan det ikke konkluderes, at der er en produktivitetstilbagegang, idet metodeskiftet i dataindsamlingen har bevirket, at den undersøgte population af besætninger er ændret fra 2017 til 2018. Opgørelser fordelt efter produktivitet viser, at store besætninger har bedre produktivitet. Ved beregning af gennemsnitlig produktivitet vægtet efter besætningens størrelse blev vist, at fravænnede grise pr. årssø var 0,6 grise højere, når beregningen er vægtet efter besætningsstørrelse (se Appendiks) end ved beregning af simpelt gennemsnit.

Der indgik i alt 710 sobesætninger, som gennemsnitligt havde 769 årssøer, i alt cirka 546.000 årssøer. Der er ikke i de seneste 10 år observeret, at antal årssøer i datamaterialet er lavere end året før. Dette tilsyneladende fald i besætningsstørrelsen skyldes, at metoden til indsamling af data er ændret i forhold til tidligere år.

Procent døde og aflivede søer var i 2018 opgjort til 13,0 %, hvilket svarer til en stigning på 4,1 procentpoint sammenlignet med 2017. En stigning i dødeligheden for søer underbygges fra de nationale tal for sodødelighed, der er opgjort på baggrund af tal fra DAKA og Danmarks Statistik og viste, at sodødeligheden i 2018 var 12,60 %. Det svarer til en stigning på 1,6 procentpoint sammenlignet med 2017. Udviklingen i de nationale tal er beregnet på baggrund af tal fra Danmarks Statistik for landets husdyrbestand samt DAKA's opgørelser over antal søer leveret til destruktion [4].

Totalfødte pr. kuld er steget fra 18,7 til 19,0, da levendefødte pr. kuld steg med 0,3 grise til 17,2 grise pr. kuld. Dødelighed frem til fravæning steg 1,0 procentpoint til 14,6 %. Dødfødte pr. kuld forblev uændret i forhold til 2017. Samlet set medfører dette, at den totale pattegrisedødelighed steg fra 21,7 % i 2017 til 22,5 % i 2018, svarende til en stigning på 0,8 procentpoint (tabel 2). Opgørelsen fra 2018 viste for første gang en let stigning i vægt af pattegrisen ved fravæning fra 6,5 til 6,7 kg.

Reproduktionsresultaterne er samlet set forringet en anelse i forhold til tidligere år, idet faringsprocenten var 1,5 procentpoint lavere, antallet af spildfoderdage pr. kuld var 2,0 dage højere og dage fra fravæning til første løbning steg 0,2 procentpoint i forhold til 2017.

Table 2. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for søer.

Periode	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Antal besætninger	710	535	570	459	537	604	629	664	749	666
Antal foderopgørelser	652	524	543	431	480	577	607	618	694	622
NØGLETAL										
Årssøer, stk.	769	791	767	742	707	680	651	640	615	579
FESv + FESO pr. årssø	1.511	1.472	1.470	1.474	1.507	1.506	1.523	1.538	1.543	1.529
KULDRESULTATER										
1. lægs kuld, %	24,0	22,7	22,6	23,5	24,3	23,7	23,5	23,9	23,5	23,9
Levendefødte pr. kuld, stk.	17,2	16,9	16,3	15,9	15,6	15,4	15,1	14,8	14,5	14,2
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,9
Fravænnede pr. kuld, stk.	14,7	14,6	14,1	13,8	13,5	13,3	13,1	12,7	12,4	12,2
Diegivingstid, dage	31	31	31	30	31	31	31	31	30	31
Vægt ved fravæning, kg	6,7	6,5	6,6	6,8	6,9	7,0	7,0	7,1	7,2	7,4
Døde indtil fravæning, %	14,6	13,6	13,3	13,4	13,6	13,7	13,7	13,9	14,2	14,0
Total pattegrisedødelighed, % ¹	22,5	21,7	21,3	21,5	21,9	22,3	22,4	23,0	23,6	24,2
REPRODUKTION										
Spildfoderdage pr. kuld	14,4	12,4	12,7	13,0	13,6	14,2	14,1	13,8	14,2	14,9
Fra fravæning til 1. løbning, dage	5,8	5,6	5,7	5,7	5,8	5,9	5,9	6,0	5,9	5,6
Omløbere, %	5,8	4,8	5,2	5,3	5,9	6,5	6,1	6,1	6,4	6,6
Faringsprocent	87,7	89,2	88,6	88,1	87,2	86,6	87,0	87,3	86,7	86,4
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	33,0	33,3	32,2	31,4	30,6	30,0	29,6	28,8	28,1	27,5
Kuld pr. årssø, stk.	2,24	2,28	2,27	2,27	2,26	2,25	2,26	2,26	2,26	2,25

¹ Beregning af total pattegrisedødelighed er før 2010 udarbejdet på baggrund af gennemsnitstal. I de efterfølgende år er total pattegrisedødelighed beregnet på besætningernes egne tal

Fremgangen har, med undtagelse af 2018, for de fleste nøgletal i soholdet været stabile gennem de seneste 10 år. Der er for 2018 set tilbagegang eller stilstand for flere af nøgletallene, hvilket ikke anses for en tilfredsstillende udvikling. Billedet af manglende fremgang tegnes af en øget dødelighed for pattegrise og søer samt forøgede problemer med reproduktion (omløbere, spildfoderdage og faringsprocent). Disse parametre kan være påvirket af de meget varme sommermåneder, hvor det også er vist, at dødeligheden for søerne var betragteligt højere end de andre måneder i 2018 [4]. Dermed kan de varme sommermåneder have haft indvirkning på den manglende fremgang for soholdet i 2018.

Produktivitet for smågrise

Det gennemsnitlige produktionsomfang faldt til 22.298 smågrise pr. år, men skyldes formentlig som tidligere beskrevet metodeskiftet i indsamlingen af data. Daglig tilvækst steg 4 gram til 456 gram pr. dag og foderforbrug pr. kg tilvækst faldt 0,02 FESv. Reference-daglig tilvækst steg 3 gram og reference-foderforbrug pr. kg. tilvækst faldt 0,01 FESv i forhold til 2017.

Produktionsværdi pr. gris var uændret i forhold til 2017, mens produktionsværdi pr. stiplads steg 2 kr. i forhold til 2017 og er på det højeste niveau de sidste 10 år (se tabel 3).

Tabel 3. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for smågrise.

Periode	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Antal besætninger	568	532	541	412	325	574	565	574	637	545
Antal foderopgørelser	505	508	522	404	313	564	542	552	600	497
NØGLETAL										
Producerede grise pr. år, stk.	22.298	23.569	23.367	22.077	18.232	17.556	16.414	16.372	14.817	14.184
Daglig tilvækst, g	456	452	444	444	446	448	442	443	450	460
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	456	453	446	443	441	441	438	435	439	446
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,86	1,88	1,89	1,88	1,93	1,92	1,95	1,95	1,96	1,94
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,86	1,87	1,88	1,88	1,92	1,91	1,94	1,94	1,94	1,92
Døde, %	3,2	3,1	3,1	3,1	2,9	2,9	2,9	2,9	2,8	2,6
DIVERSE OPLYSNINGER										
Vægt ved indsættelse, kg	6,8	6,7	6,7	6,8	7,0	7,1	7,1	7,2	7,3	7,5
Vægt pr. afgået gris, kg	30,7	30,6	30,8	30,8	30,9	31,0	30,6	31,1	31,4	31,4
PV pr. gris, kr. ²	44	44	44	44	40	40	38	38	37	37
Indeks (PV pr. gris) ²	119	119	119	117	107	107	101	101	100	100
PV pr. stiplads pr. år, kr. ²	289	287	278	276	254	255	242	239	238	245
Indeks (PV pr. stiplads pr. år) ²	118	117	113	113	103	104	99	98	97	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [5]

² Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materiale og metoder)

Produktivitet for slagtegrise

For slagtegrise viser tabel 4, at den gennemsnitlige besætningsstørrelse i opgørelsen for 2018 var 8.528 producerede grise pr. år, hvilket er en stigning i forhold til 2017. Foderudnyttelsen blev forbedret med 0,04 FEsv pr. kg tilvækst. Slagtevægten er faldet en anelse og således er reference-foderudnyttelsen steget med 0,03 FEsv til 2,63 FEsv pr. kg tilvækst, hvilket er med til at illustrere, at sammenligningen mellem år bør ske på referencetallene for foderudnyttelse og daglig tilvækst.

Dødeligheden steg med 0,6 procentpoint, den gennemsnitlige kødprocent steg 0,3 procentpoint til 60,9 %, som er det hidtil højeste niveau.

Stigningen i produktionsværdi pr. gris var 4 kr. fra 2017 til 2018. Stigningen var lavere end stigningen fra 2016 til 2017 og skyldes en generelt lavere forbedring af foderforbruget sammenholdt med en højere dødelighed, som forbedringen i kødprocenten ikke kunne opveje.

Table 4. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for slagtegrise.

Periode	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Antal besætninger	819	628	714	494	548	650	717	746	815	849
Antal foderopgørelser	702	603	693	480	535	633	713	737	808	849
NØGLETAL										
Producerede gris pr. år, stk.	8.528	7.372	7.792	8.008	6.863	6.785	6.902	6.537	5.847	6.385
Daglig tilvækst, g	975	971	950	947	931	916	905	898	895	898
Reference-daglig tilvækst (30-100 kg), g ¹	965	961	940	936	922	907	897	889	885	888
Foderoptagelse pr. gris pr. dag, FEsv	2,68	2,70	2,67	2,65	2,64	2,59	2,58	2,58	2,57	2,54
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,75	2,79	2,81	2,80	2,84	2,84	2,86	2,87	2,87	2,84
Reference-foderudnyttelse (30-100 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,63	2,66	2,70	2,70	2,74	2,75	2,78	2,79	2,79	2,77
DIVERSE OPLYSNINGER										
Vægt ved indsættelse, kg	31,4	31,4	31,6	31,6	31,2	31,7	31,5	31,7	31,9	31,9
Slagtevægt, kg (gns.)	86,4	86,8	85,1	84,2	84,4	82,7	81,8	81,6	82,3	81,4
Tilvækst pr. prod. gris, kg	81,7	82,4	79,9	78,8	79,3	76,6	75,7	75,1	76,0	74,7
KLASSIFICERING										
Kødprocent (gns.)	60,9	60,6	60,6	60,4	60,2	60,2	60,4	60,4	60,2	60,2
SUNDHEDSFORHOLD										
Døde og kasserede, %	3,7	3,1	3,4	3,7	3,7	3,7	3,6	3,7	4,0	4,1
Produktionsværdi (PV med 5-års gennemsnitspriser)										
PV pr. gris, kr. ²	104	100	88	82	76	68	65	62	60	61
Indeks (PV pr. gris) ²	172	165	146	135	125	113	107	103	99	100
PV pr. stiplads pr. år, kr. ²	424	401	358	333	303	278	263	254	241	247
Indeks (PV pr. stiplads pr. år) ²	171	162	145	135	122	112	106	103	97	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-100 kg, hvorved sammenligning mellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [5]

² Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materiale og metoder)

Opdeling i effektivitetsniveau

For at give et overblik over fordelingen af besætninger, i forhold til effektivitetsniveau, angives i tabel 5 nøgletal for sohold sorteret efter fravænnede grise pr. årssø. De højest producerende 25 % af besætningerne fravænnede mere end 34,9 grise pr. årssø. De laveste 25 % af besætningerne producerende fravænnede færre end 31,3 grise pr. årssø. Forskellen i produktionsniveau mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne er 6,2 fravænnede grise pr. årssø, når der sammenlignes på medianen. Denne forskel er blevet større i 2018 sammenlignet med 2017, hvor forskellen var 5,1 grise pr. årssø.

De højeste 25 % af besætningerne havde i gennemsnit 272 flere årssøer end de laveste 25 % af besætningerne. De højeste 25 % af besætningerne havde 19,8 totalfødte grise pr. kuld og en total pattegrisedødelighed på 19,8 %, hvilket er samme niveau som 2017 for beregning af pattegrisedødeligheden for den samme gruppe af besætninger. De laveste 25 % af besætningerne havde 18,1 totalfødte grise pr. kuld, hvilket er samme niveau som 2017 og en total pattegrisedødelighed på 25,0 %, hvilket er 1,1 procentpoint højere end 2017.

Tabel 5. Medianer for produktionsniveau pr. sobesætning i landsgennemsnittet for 2018, opdelt efter fravænnede grise pr. årssø.

	Højeste 25 %	50 % i midten	Laveste 25 %	Alle
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	> 34,9	34,9 <=> 31,3	31,3 >	
Antal besætninger	177	356	177	710
Antal besætninger med foderopgørelse	171	336	145	652
NØGLETAL				
Årssøer, stk.	795	649	523	655
FEsv + FEso pr. årssø ¹	1.515	1.509	1.497	1.508
KULDRESULTATER				
1. lægs kuld, %	21,5	22,5	24,1	22,6
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,0	17,2	16,3	17,2
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,8	1,8	1,8	1,8
Fravænnede pr. kuld, stk.	15,7	14,7	13,7	14,7
Diegivningstid, dage	30	31	32	31
Vægt ved fravænnning, kg	6,4	6,5	7,0	6,6
Døde indtil fravænnning, %	12,2	14,6	16,8	14,3
Total pattegrisedødelighed, %	19,8	22,8	25,0	22,6
REPRODUKTION				
Spildfoderdage pr. kuld	10,3	13,6	17,9	13,5
Fra fravænnning til 1. løbning, dage	5,3	5,8	6,1	5,7
Omløbere, %	3,7	5,2	7,5	5,2
Faringsprocent	91,1	88,1	84,6	88,5
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	36,1	33,1	29,9	33,1
Kuld pr. årssø, stk.	2,32	2,25	2,18	2,26

Tabel 6 viser nøgletal for smågrisebesætninger opdelt i tre grupper efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år. De højeste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var højere end 346 kr. pr. år. De laveste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var lavere end 245 kr. pr. år. Forskellen mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne var 192 kr. pr. år for medianen på produktionsværdi pr. stiplads. Forskellen i produktionsværdi pr. stiplads mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne var i 2018 større end i 2017.

Indførelsen af nyt prissæt i 2018 har ændret på sammenvægtningen af de forskellige produktionsparametre. Det er derfor ikke muligt at sammenligne produktionsværdien med værdierne i de foregående notater om landsgennemsnit for produktivitet.

Table 6. Medianer for produktionsniveau pr. smågrisebesætning i landsgennemsnittet det seneste år, opdelt efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år (kun besætningsopgørelser med foderforbrug er medtaget).

	Højeste 25 %	50 % i midten	Laveste 25 %	Alle
PV pr. stiplads pr. år, kr.	> 346	346 <=> 245	245 >	
Antal besætninger	126	253	126	505
NØGLETAL				
Producerede grise pr. år, stk.	20.258	18.205	15.542	18.608
Daglig tilvækst, g	488	450	429	456
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	500	460	418	460
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,71	1,86	2,01	1,86
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,70	1,85	2,02	1,85
Døde, %	2,2	3,0	3,4	2,9
DIVERSE OPLYSNINGER				
Vægt ved indsættelse, kg	6,3	6,4	7,3	6,5
Vægt pr. afgået gris, kg	31,2	31,0	31,0	31,1
PRODUKTIONSVÆRDI (PV)				
PV pr. gris, kr.	58	47	31	47
Indeks (PV pr. gris) i forhold til "median for alle", %	123	100	66	100
PV pr. stiplads pr. år, kr.	390	298	198	298
PV-indeks i forhold til "median for alle", %	131	100	66	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [5]

I tabel 7 ses opdelingen af slagtegrisebesætninger i forhold til produktionsværdi pr. stiplads pr. år. De højeste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var højere end 524 kr. pr. år. De laveste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var lavere end 372 kr. pr. år. Forskellen mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne var 298 kr. pr. år for medianen på produktionsværdi pr. stiplads, hvilket er en større forskel end 2017. Indførelsen af nyt prissæt for 2018 har ændret på sammenvægtningen af de forskellige produktionsparametre. Det er derfor ikke muligt at sammenligne produktionsværdien med værdierne i de foregående notater om landsgennemsnit for produktivitet.

Table 7. Medianer for produktionsniveau pr. slagtegrisebesætning det seneste år, opdelt efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år (kun besætningsopgørelser med foderforbrug er medtaget).

	Højeste 25 %	50 % i midten	Laveste 25 %	Alle
PV pr. stiplads pr. år, kr.	> 524	524 <=> 372	372 >	
Antal besætninger	175	352	175	702
NØGLETAL				
Producerede grise pr. år, stk.	7.450	7.518	5.608	7.158
Daglig tilvækst, g	1.032	978	923	980
Reference-daglig tilvækst (30-100kg), g ¹	1.029	972	909	972
Foderoptagelse pr. gris daglig, FEsv	2,69	2,68	2,67	2,68
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,62	2,74	2,90	2,74
Reference-foderudnyttelse (30-100 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,49	2,62	2,78	2,61
DIVERSE OPLYSNINGER				
Vægt ved indsættelse, kg	31,0	31,4	32,0	31,4
Slagtevægt, kg (gns.)	87,0	86,2	85,6	86,3
Tilvækst pr. prod. gris, kg	82,9	81,7	80,3	81,7
KLASSIFICERING				
Kødprocent (gns.)	61,1	61,0	60,8	61,0
SUNDHEDSFORHOLD				
Kasserede, %	0,1	0,1	0,2	0,1
Døde, %	2,2	2,8	4,1	2,8
PRODUKTIONSVÆRDI (PV)				
PV pr. gris, kr.	135	109	75	109
Indeks (PV pr. gris) i forhold til "gennemsnit", %	124	100	69	100
PV pr. stiplads pr. år, kr.	573	448	284	448
PV-indeks i forhold til "gennemsnit", %	129	100	63	100

¹ Reference foderudnyttelse og reference daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-100 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [5]

Referencer

- [1] Hansen, C. (2018): Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktionen 2017, Notat nr. 1819, SEGES Svineproduktion.
- [2] Vinther, J. (2011): Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktionen 2010. Notat nr. 1114, Videncenter for Svineproduktion.
- [3] Christiansen, M. G. (2018): Økonomiske konsekvensberegninger – december 2018, notat 1842, SEGES Svineproduktion.
- [4] Jensen, T. B. & Tolstrup, L. (2019): Udviklingen i sodødelighed – tal fra DAKA 2018. Notat nr. 1919, SEGES Svineproduktion.
- [5] Sloth, N. M. & Bertelsen, E. (2007): Rapport over P-rapporternes resultater oktober 2007. Notat nr. 0745, Dansk Svineproduktion.

Deltagere

Data er leveret fra AgroSoft og Cloudfarms.

//KMY//

Appendiks

Nærværende notat for "Landsgennemsnit for produktivitet" har traditionelt indeholdt beregninger, der viser den gennemsnitlige danske besætning. I en sådan opgørelse indgår alle besætninger uden vægtning af besætningens størrelse i sammenregningen af gennemsnitlige nøgletal. I takt med at besætninger bliver større, bliver spændet mellem stor og lille besætning også større. Dette kan give et skævt billede af den gennemsnitlige danske produktion inden for grisesektoren, når de store og små besætninger vejer lige tungt i opgørelserne. I år er der i Appendiks medtaget beregninger af nøgletal, hvor tallet er vægtet i forhold til den enkelte besætnings størrelse. I fremtidige opgørelser vil denne opgørelse indgå som fast tabel i "Landsgennemsnit for produktivitet", således at der kan skelnes mellem "den gennemsnitlige danske besætning" og "den gennemsnitlige danske so/smågris/slagtegris". I fremtidige notater for "Landsgennemsnit for produktivitet" vil der indgå beregninger for gennemsnit vægtet efter besætningernes størrelse.

Tablet 8. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for søer. Beregningerne er vægtet gennemsnit i forhold til årssøer pr. besætning

Periode	2018
Antal besætninger	710
Antal foderopgørelser	652
NØGLETAL	
Årssøer, stk.	769
FESv + FEso pr. årssø	1500
KULDRESULTATER	
1. lægs kuld, %	23,9
Levendefødte pr. kuld, stk.	17,3
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,8
Fravænnede pr. kuld, stk.	14,9
Diegivningstid, dage	31
Vægt ved fravæning, kg	6,6
Døde indtil fravæning, %	14,2
Total pattegrisedødelighed, % ¹	22,0
REPRODUKTION	
Spildfoderdage pr. kuld	13,9
Fra fravæning til 1. løbning, dage	5,8
Omløbere, %	5,3
Faringsprocent	88,3
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	33,6
Kuld pr. årssø, stk.	2,26

¹ Beregning af total pattegrisedødelighed er før 2010 udarbejdet på baggrund af gennemsnitstal. I de efterfølgende år er total pattegrisedødelighed beregnet på besætningernes egne tal

Table 9. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for smågrise. Gennemsnit er beregnet som vægtet gennemsnit i forhold til producerede smågrise pr. år

Periode	2018
Antal besætninger	568
Antal foderopgørelser	505
NØGLETAL	
Producerede grise pr. år, stk.	22.298
Daglig tilvækst, g	456
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	460
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,84
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,84
Døde, %	3,2
DIVERSE OPLYSNINGER	
Vægt ved indsættelse, kg	6,6
Vægt pr. afgang gris, kg	30,5
PV pr. gris, kr. ²	48
PV pr. stiplads pr. år, kr. ²	303

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [5]

² Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materiale og metoder)

Table 10. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for slagtegrise. Gennemsnit er beregnet som vægtet gennemsnit i forhold til producerede grise

Periode	2018
Antal besætninger	819
Antal foderopgørelser	702
NØGLETAL	
Producerede grise pr. år, stk.	8.528
Daglig tilvækst, g	975
Reference-daglig tilvækst (30-100 kg), g ¹	966
Foderoptagelse pr. gris pr. dag, FEsv	2,66
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,73
Reference-foderudnyttelse (30-100 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,62
DIVERSE OPLYSNINGER	
Vægt ved indsættelse, kg	31,2
Slagtevægt, kg (gns.)	86,2
Tilvækst pr. prod. gris, kg	81,8
KLASSIFICERING	
Kødprocent (gns.)	61,1
SUNDHEDSFORHOLD	
Døde og kasserede, %	3,3
SUNDHEDSFORHOLD	
PV pr. gris, kr. ²	110
PV pr. stiplads pr. år, kr. ²	445

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-100 kg, hvorved sammenligning mellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [5]

² Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materiale og metoder)

Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seg.es.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.